

Razgovor s odvjetnikom Brankom Šerićem

Poznati hrvatski odvjetnik splitskih korijena Branko Šerić za „Pravnik“ govori o svojim srednjoškolskim i studentskim danima te početcima u pravu. Odvjetnik Šerić opisuje i vlastita iskustva i rad u sudstvu, tranziciju u odvjetništvo, a progovara i o najvećim problemima u hrvatskom pravosuđu, kao i brojnim drugim temama.

1. Diplomirali ste na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Po čemu pamтите svoje studentske dane?

Split početkom 70-ih nije bio turistički grad, bilo je puno manje gužve ali dovoljno mediteranski živ i dinamičan podjednako budan danju i ljeti i zimi, a navečer sve je trajalo ljeti do 11-12 u noć. Za studente idealno da bi se naspavali i danju išli na fakultet i učenje. Morali smo ispolagati sve ispite za upisati slijedeću godinu pa je bilo panike u 6. i 9. mjesecu. Ali ipak je to bio najljepši dio mog života, osim naravno kad sam dobio djecu Aljošu i Ninu koji su sada naši kolege.

2. Svojedobno ste imali i glumačkih ambicija. Odakle ljubav prema pravu? Postoji li poveznica između prava i glume?

Kako sam kao dijete gimnazijalac povremeno glumio, želio sam ići u Zagreb na Akademiju dramskih umjetnosti i počeo se pripremati za prijemni, međutim te pripreme su bile preuranjene jer sam na maturi u 6. mjesecu dobio iz latinskog jezika negativnu ocjenu, pa sam maturirao tek u 8. mjesecu. Na prijemni u Zagreb nisam otišao, bilo je dakako važnije maturirati. Upisao sam pravo i nisam nikada požalio.

3. Pravnu ste karijeru započeli kao sudac Općinskog i Županijskog suda u Splitu, a kasnije i Županijskog suda u Zagrebu. Kakvi su bili Vaši počeci u sudstvu?

Nakon diplome počeo sam raditi kao vježbenik na Općinskom sudu u Splitu, pa sam postao sudac na istom sudu, a nakon tri godine sam izabran za suca Županijskog (tada Okružnog) suda u Splitu. Na Županijskom sudu u Zagrebu sam izabran za suca u 3. mjesecu 1989. godine i od tada moja obitelj i ja živimo u Zagrebu.

4. Jedna od poznatijih presuda koju ste u svojoj sudačkoj karijeri donijeli bila je ona kojom ste odbili zabranu distribuiranja *Feral Tribunea*. Zašto ste smatrali da je opstanak satire u hrvatskom javnom prostoru važan?

Jedna od mojih presuda je i presuda kojom sam ukinuo zabranu Nedjeljne Dalmacije u kojoj je izlazio podlistak *Feral Tribune*, a koji je kasnije postao tjednik za sebe. Naime, smatrao sam da zabraniti cinizam, ironiju, satiru, pa čak i izrugivanje negativnosti kod pojava u društvu i osoba koje svojim aktivnostima tako nešto zaslužuju, ne samo da ne treba zabranjivati nego čak štoviše treba stimulirati. Već onda sam tvrdio da nam je nacija u depresiji, a danas je to još i više. Rat, poratno stanje, nesretna privatizacija, nestanak

srednje klase, opća nesigurnost zaista zaslužuju možda danas više nego ikad da se o tome govori i sa humoristične, satirične strane. Nedostaje nam takve doze „zezancije“ čak i „sprdnje“ da se tako izrazim.

5. Bez lažne skromnosti može se reći da ste jedan od najpoznatijih hrvatskih odvjetnika. Koji je recept za uspjeh u tome poslu? Kako ste uopće krenuli u odvjetničke vode?

Kao sudac Županijskog suda u Zagrebu želio sam preći na Vrhovni sud Republike Hrvatske, međutim nisam bio izabran. Nikad nisam dobio obrazloženje zašto. Imao sam sve reference (velik broj riješenih predmeta od kojih je mali broj ukinutih). Smatram da se jedna moja presuda nekom nije svidjela jer je sudac Vrhovnog suda RH koji je tu moju presudu potvrdio također morao otići s Vrhovnog suda RH. Zato sam otišao u odvjetništvo. Ni to nisam požalio jer sam već koncem 1998. godine preuzeo obranu jednog od haških optuženika pa par godina kasnije i drugog.

6. Iako je jedno od temeljnih pravnih i ustavnih postulata da svatko ima pravo na obranu, kako se pojedinac, a pogotovo netko tko je kao Vi, prethodno bio i sudac, na osobnoj razini nosi s „tranzicijom“ u odvjetništvo, poglavito ono koje se bavi kaznenim pravom?

Osobno nikad nisam imao problem s novim poslom odvjetnika. Čovjek mora biti svjestan da to nije samo bavljenje pravom, već i psihologijom, treba razumjeti sve okolnosti nekog djela koje je počinjeno i da kaznena odgovornost može biti individualna i kazna mora biti individualizirana. I najprije ili na kraju, svejedno, odvjetnik mora zadržati distancu u odnosu na klijenta. Ne smije se „zblizavati“ s njim.

7. Vaše bogato iskustvo, kao što ste i spomenuli, seže i do Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju. Mislite li da je taj Sud ispunio svoju prvotnu funkciju ili je iznevjerio ciljeve zbog kojih je osnovan? Je li donio pravdu na ratom poharanim područjima i što mislite o u javnosti često spominjanoj tezi o “podijeljenoj krivnji”?

O Haškom tribunalu je mnogo toga rečeno. Moje iskustvo je da je to bio eksperiment međunarodne zajednice, nesretan miks anglosaksonskog i kontinentalnog prava, koje je imao za cilj uvesti nadsudborski sud da bi se izbjegla neobjektivnost pravosuđa država nastalih na području bivše Jugoslavije. Još je to „friško“ pa je teško suditi o uspjehu ili neuspjehu tog suda. Moje radno iskustvo govori o neprincipijelnosti u mnogo slučajeva koji su vođeni pred sudom pogotovo u pogledu gonjenja i optuživanja za vrijeme kad je Carla del Ponte bila tužiteljica. Kao da se trudila podjednako optužiti i agresora i žrtvu.

8. Nerijetko možemo čuti kritike struke na aktualni Zakon o kaznenom postupku. Vidite li Vi u određenim dijelovima mjesta za njegovo poboljšanje i što mislite o konačnoj realizaciji ideje o Visokom kaznenom sudu?

Postojeći Zakon o kaznenom postupku je kako je krenuo, krenuo je tragom postupanja Haškog suda, bio je spoj anglosaksonskog i kontinentalnog prava, pa je Ustavni sud RH poukidao skoro stotinjak članaka tog zakona. Nakon toga su pokušali krpiti taj nastali prazan prostor, međutim i „zakrpe“ su se pokazale još lošije. Naime, istražni postupak je u rukama državnog odvjetništva a bez prisustva obrane, što u konačnici kontaminira cjelokupni postupak jer rezultira „naknadnom“ aktivnošću obrane da ostvari svoje pravo na

objektivnost postupka, na ravnopravnost obrane, ravnopravnost oružja. Treba nam novi Zakon o kaznenom postupku.

Visoki kazneni sud nam je potreban, i radi brzine rješavanja drugostupanjskih postupaka iz predmeta županijske nadležnosti i radi ujednačavanja sudske prakse.

9. U javnosti ste poznati i kao čest komentator pravnih aktualnosti. Što vidite kao najveće probleme hrvatskog pravosuđa? Hoće li novodoneseni Zakon o parničnom postupku riješiti neke od tih problema?

Nastojim doprinijeti da ljudi shvate kako posao sudaca nije nimalo lagan i kad izgube parnicu nije to zato što su suci „korumpirani“ nego zato što je apsolutno nemoguće da su svi u pravu. Novi Zakon o parničnom postupku je svakako na tragu da riješi dugotrajnost postupaka. Međutim, dok suci diktiraju zapisnike i u kaznenom i u parničnom postupku, gubi se dragocjeno vrijeme. To prvo treba riješiti pod hitno.

10. I za kraj, koju biste poruku poslali našim studentima?

Pravo je teško i katkad jednostrano jer slijedi logično razmišljanje, ali i teško jer treba učiti, često „bubajući“ na pamet, ali na kraju i zahvalno. Otvara mnogo mogućnosti i sjajne perspektive pogotovo otkad je Hrvatska članica Europske unije.